

[Statsministeren.]

beskæftigelse her i landet, medmindre det sker som et led i en fornyet international opgangskonjunktur. Derfor lægger vi afgørende vægt på de kontakter, der er i gang inden for fællesmarkedet med henblik på at få en fælles ekspansiv økonomisk linje.

Men det hindrer naturligvis ikke, at vi søger at mildne krisens virkninger og gennem midlertidige foranstaltninger fremskynder omslaget her i landet, og der er et påtrængende behov for, at det sker. I august, som vi jo plejer at henregne til årets beskæftigelsesmæssigt bedste måned, havde vi en samlet ledighed på over 100.000. Der er for regeringen ingen tvivl om, at vi til vinter vil komme op på en ledighed, der er væsentligt højere end sidste år, hvis vi ikke nu gør noget for at stimulere produktion og beskæftigelse.

Vi tillægger det derfor helt afgørende betydning, at aftalen indebærer, at der sker en midlertidig forøgelse af de offentlige investeringer og det private forbrug. Det er vores bestemte opfattelse, at det vil være forsvarligt at gøre det. Vi ved jo, at udviklingen i priser og omkostninger er kommet ind i et meget stabilt og roligt leje. Der er ikke nogen fare for, at vi forstyrrer denne udvikling, selv om vi hæver efterspørgslen i forhold til det nuværende meget lave niveau.

Vi er klar over, at en forøgelse af efterspørgslen i et vist omfang vil føre til en forøgelse af importen. Men vi har bestræbt os for ikke at stimulere efterspørgselsområder, som må antages at være særlig valutakrævende. Betalingsbalancen har i den seneste tid vist en særdeles gunstig udvikling, ja, måske endda så gunstig, at vi med fynd og klem kan sige, at det er forsvarligt at stimulere forbruget nu.

Derfor har regeringen foreslået og fået tilslutning til, at vi over en periode sænker momsens fra de nuværende 15 til 9¼ pct. Af de grunde, jeg lige nævnte, kommer denne momsnedsettelse dog ikke til at slå igennem for motorkøretøjer, benzin og elektricitet; for motorkøretøjer kunne en midlertidig nedsættelse føre til en meget kraftig fremrykning af importen. Derudover vil den bundne opsparing blive frigivet, og endelig vil en række offentlige investeringer blive fremskyndet.

Den samlede virkning af denne lovgivning vil være en forøgelse af efterspørgslen her i landet med godt 4 mia kr., men denne forøgelse er i høj grad koncentreret om den kommende vinter. Der er derfor grund til at forvente, at denne stærke indsats vil kunne mindske ledigheden med et halvt hundrede tusinde.

Selv om hovedvægten i denne indsats er samlet om den kommende vinter, er der grund til at regne med, at den vil sætte en proces i gang, som vil række et stykke ud over det kommende halve år. Virkningerne af, at momsnedsettelsen ophører, vil kunne opfanges af den forventede opgang i konjunkturerne i løbet af 1976. Når de internationale konjunkturer igen kommer i gang, og når boligbyggeriet og erhvervsinvesteringerne kommer op på et mere normalt niveau, kan der blive behov for at dæmpe efterspørgslen igen, det erkender vi. Derfor indgår der i aftalen besparelser på de offentlige budgetter på tilsammen 4,5 mia kr. i de kommende tre finansår.

Det er regeringens vurdering, at den økonomiske politik, der fremgår af aftalen mellem de fem partier, er vel afbalanceret på såvel kortere som på længere sigt. Den giver beskæftigelse og giver beskæftigelsen en tiltrængt stimulans lige netop nu. Den omfatter så at sige sin egen afvikling, efterhånden som de opadgående konjunkturer slår igennem. Den styrker erhvervene til at drage fuld nytte af et opsving. En sådan udvikling støttes af den rolige og stabile udvikling i omkostninger og priser, som også tilstræbes i aftalen.

Den aftale, der i morges blev indgået mellem de fem partier, skulle gøre det muligt at få den samlede erhvervs- og beskæftigelseslovgivning gennemført i løbet af denne uge. Regeringen tillægger det afgørende vægt, at forslagene bliver gennemført nu. Det er baggrunden for, at vi forelagde vore forslag for partierne og indledte reelle forhandlinger med dem i god tid, før septembersamlingen begyndte.

Der har været tale om virkelig åbne forhandlinger. Alle partier har haft lejlighed til at fremlægge deres synspunkter over for regeringen, og vi har været åbne over for de forslag, partierne er kommet med. Under disse forhandlinger og sonderinger blev det klart, at de største muligheder for at finde